RAADSVOORSTEL

ONDERWERP
Regiovisie Jeugdhulp Twente

BESLISPUNTEN
1 Kennis te nemen van het advies van de Adviesraad Sociaal Domein Twenterand over de Regiovisie Jeugdhulp Twente.

2 De Regiovisie Jeugdhulp Twente vast te stellen.

3 Het college opdracht te geven om met andere Twentse gemeenten en relevante betrokkenen te komen tot een regionale samenwerkingsagenda op basis van deze visie.

INLEIDING
De ALV van de VNG heeft een resolutie aangenomen met de strekking dat alle gemeenten in 2021 in regioverband een Regiovisie Jeugdhulp moeten opstellen die wordt vastgesteld door hun raden. De letterlijke tekst van de afspraak, die is overgenomen in het kabinetsvoorstel wijziging Jeugdwet, luidt: "*Gemeenten stellen in regionaal verband een regiovisie op die door de verschillende gemeenteraden wordt vastgesteld."* De Regiovisie is ingevoerd als tegenbeweging tegen de verregaande sturing van het rijk op de beleidsvrijheid van gemeenten. De gemeenten in Twente hebben OZJT de opdracht gegeven om de Regiovisie op te stellen. Inmiddels zijn er allerlei gesprekken geweest waar raadsleden, cliënten, zorgaanbieders, professionals en bestuurders hun inbreng hebben geleverd. Ook zijn adviesraden, passend bij de lokale situatie, betrokken. Na diverse opiniërende gesprekken tussen de portefeuillehouders jeugd van de Twentse gemeenten heeft het Algemeen Bestuur van de GezondheidsGR op 17 november jl. ingestemd met de Regiovisie Jeugdhulp Twente (hierna: regiovisie) en besloten tot doorgeleiding naar de colleges ten behoeve van lokale besluitvorming. Alle input is verwerkt in de nu voorliggende regiovisie met acht leidende principes. Ons college staat achter de inhoud van de voorliggende visie en kijkt tevreden terug naar de constructieve wijze waarop met betrokkenen en de andere gemeenten is gekomen tot deze visie. Uw raad wordt gevraagd de regiovisie vast te stellen en ons college opdracht te geven te komen om met andere Twentse gemeenten en relevante betrokkenen te komen tot een regionale samenwerkingsagenda op basis van deze visie. Tenslotte is *ter informatie* belangrijke achtergrondinformatie toegevoegd. Wij bevelen aan dat u hiervan kennis neemt.

BEOOGD EFFECT
De regiovisie geeft duidelijkheid over samenwerking tussen gemeenten op het gebied van jeugdhulp. Door middel van vaststelling van de regiovisie in de raden van de Twentse gemeenten voldoen de 14 Twentse gemeenten in regionaal verband aan VNG resolutie juni 2020 over de Norm voor opdrachtgeverschap (NvO). Dit sluit aan bij de doelenboom Jeugd binnen onze gemeentebegroting.

ARGUMENTEN

1. De Adviesraad Sociaal Domein adviseert onafhankelijk en geeft aandachtspunten mee voor het vervolg
De Adviesraad Sociaal Domein Twenterand heeft verduidelijkende vragen gesteld en aandachtspunten meegegeven voor de regionale samenwerkingsagenda waarin de uitvoering van de regiovisie duidelijk moet worden. Hierin vraagt de adviesraad aandacht voor de samenhang tussen korte, middellange, en lange termijn. De gevolgen van de Covid-19 pandemie kan bijvoorbeeld ook problemen met zich mee brengen in een post-Covid 19 tijdperk.

2.1. Uitvoering van resolutie ALV van de VNG

Door de regiovisie op te stellen en te laten vaststellen door de gemeenteraden voldoen de 14 Twentse gemeenten aan de door de gemeenten zelf aangenomen resolutie op de ALV van de VNG in juni 2020 over de Norm voor Opdrachtgeverschap. Met deze regiovisies in het hele land, willen de gemeenten aan het Rijk laten zien dat zij goed kunnen samenwerken, waardoor een wetswijziging waarin de samenwerking bij wet wordt geregeld niet nodig is. Daarnaast is het zo dat het ministerie van VWS, zorgaanbieders, cliënten(vertegenwoordigers), professionals en de VNG de Hervormingsagenda Jeugd opstellen. Met de agenda willen de gemeenten én het stelsel verbeteren én de uitvoering versterken. Deze actie komt voort uit de bestuurlijke afspraken die de VNG en het rijk op 2 juni 2021 over de bekostiging van de jeugdhulp hebben gemaakt. De uitspraak van de Commissie van Wijzen is hierbij het uitgangspunt. In de ALV van de VNG van donderdag 13 januari 2022 is echter unaniem besloten de hervormingsagenda op te schorten totdat er een principeafspraak gemaakt is met het nieuwe kabinet. Het coalitieakkoord bevat namelijk een extra structurele bezuiniging van € 500 miljoen vanaf 2025. De besparingen uit de uitspraak van de Commissie van Wijzen lopen reeds op tot € 1 miljard. Dit betekent per saldo een totale bezuiniging van ca. 30% op het totale jeugdzorgbudget van ca. € 5,5 miljard. De coalitie respecteert hiermee de arbitrage-uitspraak niet en neemt de financiële positie van gemeenten niet serieus.

2.2. Twente maakt gezamenlijk een nadere stap naar een meer duurzame ondersteuning voor Twentse jeugdigen en hun omgeving.

Het jeugdhulpstelsel staat in Nederland, zo ook in Twente, onder zware druk. Landelijk ligt de stelselverantwoordelijkheid met de toekenning van budgetten aan gemeenten (waarbij de extra middelen formeel nog incidenteel zijn) en komt er o.a. een stevige Hervormingsagenda. In Twente worden er lokaal fors inspanningen gedaan, werken we ook regionaal intensief samen en staat er inmiddels een stevige basis binnen de regio Twente en OZJT/ Samen14. De regiovisie zien wij als kans om een mooie vervolgstap te maken in verbetering van het stelsel en nader koers te bepalen. Dit doen we door in de visie acht leidende principes te introduceren. Deze principes vormen – nadrukkelijk in samenhang met elkaar - de ruggengraat van onze visie. In de regiovisie Jeugdhulp Twente staat hoe aanbieders, professionals, betrokken inwoners en gemeenten in de komende jaren vanuit samenwerking jeugdhulp willen organiseren. Dat doen we door de sociale basis voor ondersteuning van jeugdigen en gezinnen naar een hoger plan te tillen. Sturing buiten en binnen het regionale zorglandschap – via normaliseren en preventie - is nodig om zorgvolume te beperken. Door aan de voorkant betere kennis en kunde over diagnose, triage en verklarende analyse te realiseren versterken we de positie van de jeugdige en gezin. Door het maken van zakelijke afspraken lossen we gezamenlijk de regionale knelpunten op. Dit draagt bij aan een duurzaam kwalitatief en betaalbaar stelsel. Op deze wijze kunnen we altijd op korte termijn de hulp bieden die nodig is, zo licht als mogelijk, zo zwaar als nodig. De leidende principes zijn puntsgewijs:

1. De jeugdige in zijn/haar omgeving staat centraal
2. Normaliseren is uitgangspunt
3. Ondersteuning zo licht en zo nabij als mogelijk, zo zwaar en specialistisch als nodig
4. Thuis, tenzij…
5. In Twente kennen we een overzichtelijk zorglandschap, effectief en beheersbaar
6. In Twente werken wij zonder wachtlijsten
7. Wij investeren in blijvend leren en verbeteren, data gedreven
8. Het stelsel van Jeugdhulp is duurzaam en betaalbaar

In de bijlage bij dit raadsvoorstel vindt u een korte samenvatting van de visie waarin deze principes (cursief en met nummer) zijn weergeven. Voor een toelichting verwijzen wij naar de regiovisie zelf.

2.3. Zorgaanbieders, cliënten en adviesraden zijn intensief betrokken

De regiovisie moet in samenspraak worden opgesteld met betrokkenen is afgesproken in de NvO. Meerdere sessies hebben plaatsgevonden regionaal en ook zijn er lokale gesprekken geweest, veelal met de gemeenteraad. De regionale zorgaanbieders hebben hun eigen traject gelopen rondom de regiovisie en zijn intensief betrokken geweest bij de totstandkoming van deze definitieve versie. Ook zijn lokaal professionals, zoals huisartsen, geraadpleegd en is de adviesraad sociaal domein om een reactie gevraagd.

3.1. Keuzes hebben gevolgen voor gemeenten en OLG
De keuzes die de gemeenten maken in de regiovisie hebben gevolgen voor gemeenten, zoals de opgaven rond de toegang (zie kopje uitvoering), en voor de manier waarop de gemeenten samenwerken in het OLG met OZJT en andere onderdelen. Daarom heeft het AB van de GezondheidsGR ook met de regionale pet op expliciet ingestemd met de regiovisie. Voor de lokale gemeenten, zo ook onze gemeente Twenterand staan er ook lokale verantwoordelijkheden in de visie. De lokale opdrachten, zoals het vormgeven van de toegang, het inrichten en verbeteren van het voorliggend veld (de sociale basis) met preventie en vroegsignalering, de lokale transformatie en daarnaast ook bijdragen aan de regionale opgaven (inclusief het samen leren) vallen onder de verantwoordelijkheid en komen voor rekening van de afzonderlijke gemeenten. In Twenterand zullen wij dit zien als input voor de komende herziening van onze Integrale Beleidsnota Sociaal Domein, waarbij ook uw raad op dit punt nadere kaders kan stellen.

KANTTEKENINGEN

2.1. Rijk blijft essentiële factor en bepaalt mede regionale en lokale speelruimte.
Regionaal en lokaal doen wij wat mogelijk is ter verbetering van ons zorglandschap. Wij blijven echter ook sterk afhankelijk van de landelijke besluiten, allereerst de noodzaak vanwege voldoende structurele middelen maar denk ook aan regelgeving (nieuwe Jeugdwet en plannen) en de komende hervormingsagenda. Zolang er geen nieuw concreter kabinetsbeleid is, blijven wij langer in het ongewisse, terwijl wij de urgentie voelen om voor onze inwoners (jeugdigen en hun omgeving) een verbeterde (genormaliseerde) lokale sociale basis met een duurzaam betaalbare jeugdhulp met gezonde zorgaanbieders te realiseren.

UITVOERING

Regionaal is afgesproken dat de visie via het college aan de Raad worden aangeboden om zo spoedig mogelijk de visie besluitvormend te bespreken. Het verzoek is om dit uiterlijk de eerste raadsvergadering van het nieuwe jaar te doen. Het traject willen we voor de verkiezingen afronden. Gemeenten wordt gevraagd de uitkomst van de besluitvorming in de raad terug te koppelen naar het AB (via OZJT), zodat de opbrengst van besluitvorming kan worden meegenomen in het vervolg. Regionaal zal na besluitvorming in de 14 gemeenten de uitkomsten worden samengebracht meegenomen worden bij het vervolg. De visie is richtinggevend maar vergt nog wel nadere uitwerking en duiding. Lokale opbrengsten uit de besluitvorming over onderwerpen die meegenomen dienen te worden bij de uitwerking, dan wel lokale meningen over prioritering zijn welkom.

Uitvoering visie regionaal:
In de regiovisie vindt u diverse actiepunten. Na vaststelling zal sprake zijn van lokale en regionale uitvoering van acties. Het stuk gaat uit van een meerjarensamenwerkingsagenda. Insteek is om de regionale uitvoering en bestuurlijke regie wederom bij OZJT te beleggen. De meerjarensamenwerkingsagenda zal regionaal nader worden geconcretiseerd met heldere opbrengsten, benodigde middelen en geprioriteerd met betrokkenen. Er zal oog zijn voor een daadkrachtige aanpak (want we willen meters maken), een realistische uitvoering en een slagvaardige organisatievorm. Dit alles in samenhang met het aanpakken van knelpunten in de huidige inkoop en het voorbereiden van een inkoopstrategie voor een nieuwe inkoop (bevoegdheden van ons college). Daarbij komt ook de uitvoering van de zgn. hervormingsagenda op ons af. De ambities zijn flink en niet alles kan tegelijk, daarbij is het ook een visie voor de middellange termijn.

Het is goed om te melden dat ketenpartners en aanbieders die nu al betrokken zijn bij de zgn. ontwikkeltafels Transformatie Jeugdzorg Twente hun medewerking hebben toegezegd.

FINANCIËN

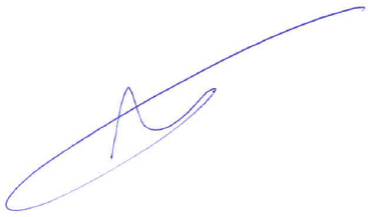
Dit besluit heeft geen directe financiële consequenties. De projectorganisatie is regionaal gefinancierd en voor de uitvoering van de samenwerkingsagenda wordt een eigen projectbegroting opgesteld. Voor de uitvoering van de lokale verantwoordelijkheden geldt de gebruikelijke integrale afweging bij beleid, begroting en kadernota (voorjaarsnota), rekening houdend met de financiële mogelijkheden van onze gemeente.

COMMUNICATIE

Dit wordt bekend gemaakt via de openbare besluitenlijst. De uitkomsten worden aan OZJT gecommuniceerd.

De regiovisie is tot stand gekomen door tussen mei en oktober 2021 gesprekken te voeren met cliënten, (zorg)aanbieders, gemeenteraadsleden, adviesraden en andere partijen.
Uw raad (en andere betrokkenen) willen wij periodiek informeren over de voortgang van de samenwerkingsagenda. OZJT zal ten behoeve van de samenwerkingsagenda gevraagd worden vanuit regionaal verband ook een communicatie-aanpak vorm te geven, waar lokaal gebruik van kan worden gemaakt. Voor de lokale communicatie over het stuk zijn gemeenten zelf verantwoordelijk. Na vaststelling plaatsen we de regiovisie op onze gemeentelijke website.

Burgemeester en wethouders van Twenterand

de secretaris,	de burgemeester,
	
P.F.G. Rossen	mr. J.C.F. Broekhuizen